

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravištvu prejema:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5 50
na mesec	1 90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Trednisti: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izda se vsak dan sveder izvenrednih modelov in praznikov.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6 50
na mesec	2 30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. obitstvo vlnudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavlja:

Vse leto	K 24—	Četrt leta	K 6—
Pol leta	12—	En mesec	2—

V upravištvu prejema na mesec K 1 90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto	K 25—	Četrt leta	K 6 50
Pol leta	13—	En mesec	2 30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a bratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpolni o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“

Šuklje v Črnomlju.

»Vojvodine kranjske deželni glavar dvorni svetnik Franc pl. Šuklje« je v soboto priredil shod v Črnomlju. Tisti dan, ko je bil končan komisijonalni ogled belokranjske železnice, ko so bila dovršena pripravljala dela za to progo, je šel mož v Črnomelj hvaliti samega sebe. Res, porabil je ugoden trenotek. Vsi stari in izkušeni komedijanti vedo, da je na odru glavna stvar, da se posamična dejanja končajo efektno. To je upošteval tudi Šuklje in je ob koncu drugega dejanja doslej le žalostne igre »Belokranjska železnica« pohitel v Črnomelj, koder uživa take simpatije, da se ljudem zbirajo sline, če slišijo njegovo ime.

Kar je Šuklje govoril na svojem shodu v Črnomlju je, razven odstavka o belokranjski železnici vse tako plitvo in vsakdanje, da tega ni vredno upoštevati. Taki ceneni nauki, da je pri kupčiji z jajci in s perutnino kaj zaslužiti, da je treba prešičerejo zboljšati, da je treba sadjarstvo gojiti, da je dobro pašnike gnojiti in da

kava na Kranjskem ne rase, spadajo vender na kako kmetijsko predavanje in ne na političen shod in se slišijo jako čudno iz ust človeka, ki še na kmetih ni rojen, iz ust bivšega profesorja, ki nima nobenega pojma o kmetijstvu. Ne dvomimo, da so se belokranjski kmetovalci prav od srca smejali kmetijskemu medrovanju profesorja Šukljeja.

Mnogo manj kakor o vzernih svinjarih in o stelji, o pašnikih in kurji kupčiji je Šuklje govoril o belokranjski železnici.

Znano je, kako nevredno in nečedno vlogo je Šuklje igral pri pripravih za belokranjsko železnico. Vse svoje zveze, vse svoje moči in ves svoj vpliv je zastavil, da bi šla belokranjska železnica od Novega mesta po hribih do Metlike. Na vsak način je hotel, da bi železnica ne šla čez Črnomelj. Trdovratno in prav do zadnjega je delal na to, da bi oškodoval Črnomelj in najprej, železnice najbolj potrebne belokranjske kraje, ker se je hotel maščevati. Postopal je glede belokranjske železnice ravno tako, kakor postopa sedaj glede Novega mesta in zveze z Brezicami. Kakor je hotel, da bi šla belokranjska proga čez hribe in pustila na strani Črnomelj in vse najboljše občine belokranjske, tako bi rad sedaj brežiško progo izpeljal po ovinčkih tako, da bi tekla takorekoč po pušavi in končala v Kandiji, samo da bi Novo mesto oškodoval.

Pri belokranjski železnici jo je s svojimi spletkami totalno polomil. Ravno to, kar je Šuklje hotel, se ne zrodi in ravno vse to se zgodi, česar Šuklje ni hotel. Ko je Šuklje spoznal, da je svojo vojsko izgubil, da je pogorel in da propade na celi črti, je seveda napravil aus der Not eine Tugend in obrnil plašč na veter, kakor že mnogokrat v življenju, saj drugega sploh nič ne zna, kakor loviti v svoj plašč veter, da ga nese naprej.

Zdaj pa je imel predrznost, da je šel v Črnomelj in imel je predrznost tamkaj zatrjevati, da se je potegoval za črnomeljsko progo. Seveda je to bolj na kratko opravil, kakaj še je vsem v živem spominu, kako je delal proti tej progi in s kako zlobnostjo jo je skušal preprečiti. Bolj na kratko in zelo površno je prečesal belokranjsko železniško zadevo in hitro prešel na uzorne svinjake, gnojenje pašnikov in kurjo kupčijo. A če misli Šuklje, da je kaj dosegel s svojim manevrom, se kruto moti.

Tisti časi so že davno minuli, ko so ljudje njegovim besedam še verjeli in ko so mu zaupali, danes so Šuklje-tove besede prazen glas in ne da na te besede nihče nič, ne liberalce, da, še klerikalec ne, ker ve tudi že klerikalec, kako in kaj je s Šukljem!

Ptujska klika v razsulu

Kar je gnilo, nima obstanka! Tako je tudi za korumpirano ptujsko kliko nastopila doba razpada. Paša Ornič hoče izginiti s pozorišča — prišel je pri svojem paševanju v nasprotje z mestnimi očanci in užaljen jim je vrgel pod noge župansko čast. Torej kriza v ptujskem parlamentu! Joža Ornič je še v najboljšem razpoloženju obhajal svoj god in po mestu kroži celo »maste« dovtip, ki ga je napravil na tem slavlju o slepi zvestobi svojih pokornih podložnikov, ki baje ne zahtevajo od njega nič drugega, kakor da skrivnostno del svojega obsežnega telesa »črno - rdeče - rumeno« — pobarva.

Toda mož je vendar preceenil dober okus svojih mamelukov. Na tihem se je pripravljala proti njemu zarota. Ni ji bilo treba poseči po bombah, saj poznajo zarotniki dobro Ahilovo peto svojega junaka. Treba ga je le v njegovi nervoznosti nekoliko podražiti, nekako sicer njegovim ukrepom udano prikimavati, in namen je dosež — Zupan Ornič je navajen absolutistično vladati. Ne meneč se za občinski svet, je na lastno roko definitivno nastavljal mestnega oskrbnika proti visoki letni plači in povrh še njegovo lepo ženico kot blagajničarko. Oskrbnik je seveda tuje, žena njegova tujka. Koliko domaćinov bi bilo rado doseglo to dobro plačano službo in marsikatera hčerka ptujskih meščanov bi hvaležno sprejela lepo službico blagajničarke. Samolastno županovo postopanje je torej vendar le izzvalo odpor v njegovih vrstah. Občinski odbornik ofical Kerš je povzdignil svoj glas v imenu malkontentov. Že to je zadostalo — Ornič je pobegnil od seje, odločivši svoj mandat. Veselo si manejo roke razni pretendenti za županski stolec: dr. Plachki e tutti quanti. Orniču v obraz hlinijo seveda svojo žalost nad njegovim korakom, ga rotijo in prosijo: »Ostani!« V časopise »Tagespost« pa poročajo, še predno je izrekel Ornič svojo zadnjo besedo, tako, kakor bi bile

vse njih mile prošnje zaman. Očitajo mu njegovo nervoznost in že objavljajo zgodovino njegovega županovanja prav v obliki nekrologa. Pri vsem tem pa še udirajo po svojem sozarotniku Keršetu, kakor da bi ta začel opozicijo na svojo pest in nedogovorno z njimi. Grda nehvaležnost!

Vsa ta gonja nas le razveseljuje. Vemo, da je Orničovo kujanje le komedija. Tretjič že odlaga županstvo, in, ko to pišemo, je najbrž svojo demisijo že tretjič preklical. Razumemo sicer, da bi rad prepuštil »sladko« breme zavoženega mestnega gospodarstva komu drugemu. Dolgovi rasejo magistratovem čez glavo. Se-le lani so uvedli visoke doklade na najemnino, pa vse še ne zadostuje, treba jih bo na »veselje« ubogih najemnikov še povišati. Mestna podjetja so pasivna. Le Ornič bi mogel to gospodarstvo še vzdržati nekaj časa pokoneu, sposobnega naslednika ni! Treznije misleči, najuglednejši meščani se že dolgo odtegujejo vsakim stikom s to magistratovsko kliko. Klika sama pa tudi ne zmora poleg Orniča v svoji sredini moža, ki bi imel v glavi nekoliko več soli. Ni izključeno, da še doživimo, da postane iz Kranjske »privandranik« advokat župan ponosnih ptujskih purgarjev! Joj! Kakšna degeneracija!

Politična kronika.

Ministrski predsednik baron Bienenrth je bil večer dopoldne dobro uro v avdienci pri cesarju. Predložil je monarhu sklep ministrskega sveta. Dan, kdaj naj se objavi cesarski patent glede razpusta parlamenta, ni bil v tej avdienci določen. Kakor se poroča iz dobro informiranih krogov, bo ta dekret objavljen v soboto, ali v nedeljo. Cesar je izrazil željo, naj se še enkrat natančno presodi sedanji politični položaj. Korespondenca »Zentrum« objavlja informacijo od dobro poučene strani, v kateri se izraža dvom, da bi Bienenrth dobil od cesarja naročilo, naj razpusti državni zbor. Cesar bo le dovolil, da se proračunski provizorij s pomočjo § 14, in sicer za dobo štirih mesecev, torej do konca meseca julija uveljavi. Predno da cesar dovoljenje za razpust zbornice, hoče k sebi pozvati zunanega ministra grofa Aehrenthala ali njegovega namestnika Pallavicinija, vojne-

ga ministra, šefa generalnega štaba, ogrskega ministrskega predsednika, predsednika gosposke zbornice in eventualno tudi predsednika dr. Paltajia, več cesarskih namestnikov, politikov in državnikov. Od več strani se dela na to, da bi se zbornica ne razpustila. Tudi »Deutschböhmisches Korrespondenz« poroča, da zbornica ne bo tako kmalu razpuščena.

V ogrskem in hrvaškem državnem zboru so večer nadaljevali specialno debato o proračunu za Hrvaško. Posl. Polonyi se je pritoževal, da povzroča velikohrvaško gibanje agitacija avstrijskih krogov. Opozarjal je na nevarnost trializma. Ogrska se mora še o pravem času varovati proti nevarnostim trializma. Tudi grof Aehrenthal pospešuje trializem. Dunajski krščansko-socialni voditelji in njihovi organi javno priznavajo, da je trializem tudi politika prestolonaslednikov. Ta agitacija ni razširjena samo na Hrvaškem, temveč tudi na Koroskem in Kranjskem. — Nato je govoril poslanec Papratović, ki je branil bana dr. Tomašića. — Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je zavračal trditve, da se na Hrvaškem neti sovraštvo zoper Madžare; pač pa je med madžarskim prebivalstvom mnogo takih, ki neti go needinost med Hrvati in Madžari. Ministrski predsednik je branil bana dr. Tomašića, ker podpira družbo sv. Cirila in Metoda, češ, da je ta družba hrvaško kulturno društvo, vsled česar je popolnoma umljivo, da je ban podpira.

Italijanski kralj je sprejel demisijo Luzzattijevega ministrstva in poveril Giolittiju sestavo novega ministrstva. Kakor se v parlamentu govori, bo novo ministrstvo že danes sestavljeno, in sicer sledeče: Giolitti bo ministrski predsednik in notranji minister; Finocchiaro justični; di San Giuliano ostane zunanji minister; Sacchi prevzame ministrstvo za javna dela; Tedesco postane zakladni minister; Facta finančni; Nitti poljedelski; Spingardi vojni; podadmiral Leonardi Cattolica mornariški; Credaro naučni; Calissano pa poštni minister.

Novo bolgarsko ministrstvo je sestavljeno, in sicer iz narodnjakov

LISTEK.

Skušnja ve Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

V.

Neža Krmežljavka, ki je bila hudo melanholična, odkar je župnik Matevž Štebalar zapustil Mračno selo, je po dolgem hiranju obolela. Ker ni poklicala zdravnika, marveč babico Uršo, je mali Tomaž potom logičnega sklepanja prišel do spoznanja, da se pomnoži rod Krmežljavčkov za novega člana. To spoznanje ga pa nikakor ni razveselilo, zakaj sodil je, da zna njegovo itak ne preveč prijetno stališče v rodbini postati toliko slabše, kolikor več bo jedcev pri hiši. V svoji brezobraznosti je izrekel celo nečloveško željo, naj mati Neža namesto otroka raje dobi konja ali osla. Sicer je Boltežar Krmežljavček na to nesramno opazko odgovoril z nogo tako krepko, da je Tomaž postal avijatik in zletel nekaj metrov daleč po zraku, vender je moral Boltežar na tihem priznati, da ima Tomaž vsaj v duševnem oziru nekaj od njega, dasi ima nos in ušesa od dveh fajmoštrov.

Babica Urša je bila v svoji stroki tako izvedena in izkušena, da je uživala obno zaupanje, a ko je obolelo Nežo Krmežljavko natančno preiskala in zaslislala, je vender jako resno zmajala z glavo. Izjavila je, da je bolezen Neže Krmežljavke tako resnega in zanjo tajinstvenega značaja, da zdravljenja ne vzame na svojo vest ter je zahtevala konzilij Boltežar Krmežljavček je vsled tega poklical novega mračnoselskega frizerja Miška, ki je znal izborno zobe dreti in konjederko Macahelo, na kar se je začel konzilij. Ker je pa bila dijagnoza teh treh zdravnikov bistveno različna, je vsak kuriral Nežo Krmežljavko na svoj poseben način. Konjederka Macahela je Neži prilepila na podplate velike obliže, Urša ji je pripravila kamilčni čaj z laškim oljem, frizer Miško pa je iz posušenih polzev, kislega zelja, rožmarina in smodnika na blagoslovljeni vodi skuhal življenjski elektrik. Ko je Neža Krmežljavka zavžila to medicino, je zastokala in umrla. Mrliški ogleda je konstatiral vodenico.

Pri svitu v naglici vžgane blagoslovljene sveče sta Boltežar in Tomaž opravila običajne molitve in jokala, kakor in kolikor se spodobi za krščanskega človeka, potem pa poiskala vsak tisti ključ, ki ga je najbolj zanimal. Boltežar je vzel mrtvi Neži izpod vzglavja ključ do velike škrinje, v kateri je Neža Krmežljavka hranila svoje bogastvo, Tomaž pa

je izmaknil ključ do kamre. Med tem, ko so mežnar in različne ženske devali Nežo Krmežljavko na mrtvaški oder, je Tomaž v kamri s tečno klobaso tolažil svojo žalost, Boltežar pa je pobral iz škrinje cel kup pisem, knjižice in tudi precej veliko škatljo, napolnjeno z drobižem ter vse to odnesel v občinski zapor, kjer je skoro vsa noč posvetil studiranju svojega plena.

Gotovega denarja pač ni bilo posebno mnogo, toliko bolj pa so veselile Boltežarja hranilnične knjižice. Našel jih je troje in vsaka se je glasila na tisoč goldinarjev.

»Tri tisoč goldinarjev — pasja dlaka, to je lepo premoženje,« je govoril Boltežar sam pri sebi in se takoj vprašal:

»Kako je neki rajnka moja Neža prišla do tega denarja? Župnik Štebalar ji je daroval knjižico za tisoč goldinarjev. Ta knjižica je Tomaževa, naj gre od očeta na sina. Se danes jo nesem notarju. Kar je prav je prav! Kar je Tomaževa naj bo Tomaževa, kar je pa Boltežarjeva, naj bo Boltežarjeva.«

Tako je odločil Krmežljavček in Tomažovo knjižico položil na stran, drugi dve pa je spravil v svoj žep in takisto tudi gotovi denar in je bil prav zadovoljen.

Kako je neki prištedila Neža ta denar? To vprašanje je rojilo Boltežarju neprestano po glavi, kajti naj je računel kakor je hotel, vender

je moral priznati, da si Neža od njegovega zaslužka ni mogla toliko prihraniti in v farovžu kot kuharica tudi ne toliko pridobiti.

Da bi že pregnal te nadležne misli, je začel Krmežljavček iz dolgočasje prebirati pisma, ki jih je našel v škrinji svoje rajne žene. Čim dlje je čital ta pisma, toliko bolj je raslo njegovo zanimanje in toliko bolj mu je šumelo po glavi. Kaj je vse izvedel iz teh pisem! Spoznal je iz njih, da rajnka Neža ni imela znanja samo z župnikom Matevžem Štebalarjem, nego še z različnimi drugimi duhovniki; izvedel je, da je povodom vsakoletnih romanj na Sv. Višarje uživala gostoljubnost različnih farovžev in kaplanij in se povsod tako prikupil, da so jej dotični duhovniki še čez leta pošiljali dokaze svoje hvaležnosti v obliki cesarskih bankovcev ter v pislih vpraševali, kako se godi malemu Tomažu.

»Ta je pa znala,« je skoro z občudovanjem zavzdihnil Boltežar Krmežljavček. »Ta je pa imela ves svet za norca in mene najbolj. No, zdaj je mrtva in bog naj ji grehe odpusti in svetni naj ji večna luč, a denar je moj. S svojo nezvestobo je mene oškodovala in pravično je, da dobim jaz, kar je zapustila.«

Tako je Boltežar Krmežljavček nomiril svojo krščansko vest in sam sebi dopovedoval, da ima pravico, polastiti se denarja, ki ga je našel v škrinji svoje umrle žene. Ker je pa

hotel biti tudi pošten, je sam s seboj sklenil kompromis. Prepuštil je Tomažovo knjižico za tisoč goldinarjev in sklenil, da mu shrani najdena pisma.

»Kadar bo pameten, pa naj obračuna s svojimi dvaintridesetimi sočeti, kakor ve in zna.«

Na dan pogreba si je dal Boltežar pri frizerju Mišku sive brke in sive lase lepo in temeljito počrniti, kar ga je tako pomladilo, da ga je babica Urša komaj spoznala.

»Veš, Urša,« je opravičeval porabo kosmetičnih sredstev, »dal sem si brke in lase pobarvati samo v znak žalovanja za pokojno Nežo. Kdor ima denar, gre za pogrebom v črni obeke in nosi na rokavu črn trak; ker pa jaz tega denarja nimam, sem si dal brke in lase črno pobarvati. Veš, človek mora le gledati, da svoji umrli ženi na dostojen način izkaže zadnjo čast.«

Ne samo dostojno, nego uprav dostojanstveno je korakal Boltežar za pogrebom, vodeč Tomaža za roko. Pri grobu ga je prevzela ginjenost tako, da je kanilo nekaj solz iz njegovih oči na brke. Boltežar je pozabil, da ima brke pobarvane in si je otrisal solze ter si nekoliko počrnil in zamazal obraz, kar je Tomaža takoj zanimalo, da je popolnoma pozabil, kje da je in da pokopavajo njegovo mater.

(Dobro prihodnja.)

in progresistov. Predsedstvo in znanje ministrstvo prevzame Gešor; finančno ministrstvo Teodorov; naučno ministrstvo Bobčev; notranje ljudskanov; trgovsko Hristov; ministrstvo za javna dela Frangija; vojno ministrstvo pa general Nikiforov.

Nemiri v Albaniji postajajo od dne do dne resnejši. Albanci so začeli vojašnico v Tuziju, v Vranji in Matagušu. Zavzeti so hoteli tudi malo trdnjavo, kamor se je umaknila garnizija mesta Tuzija. Boj je trajal celo noč. Mnogo žensk, otrok in starcev je pobegnulo v Podgorico. — Iz Carigrada poročajo, da so trije bataljoni že odšli v Skader. V vilajetu Trapecunt mobilizirajo osem redifnih bataljonov, ki so namenjeni za Skader. Mobilizirajo tudi redifne bataljone v Tirani. Iz Skadra je odšlo 150 prostovoljcev, nadaljnjih 3000 mož se v Skadru pripravlja na odhod. Turški vojni minister je hotel predvčeršnjim odpotovati v Makedonijo. Vseled dogodkov na črnogorski meji je pa odložil to svoje potovanje. Mobilizirajo nove redifne bataljone, ki naj odidejo na črnogorsko mejo.

Štajersko.

Iz Maribora. Nemški nacionalci so že postavili za bodočega državnoborske volitve svojega kandidata. Ker so pri zadnjih volitvah oddali baš železničarji največje število glasov za Resla, so postavili nacionalci sedaj za kandidata višjega nadzornika Južne železnice dr. Franca Bauerna. Mož je poleg tega podpredsednik nemškega Schulvereina in obenem poročevalec istega društva za Štajersko. Wastian ostane v Gradcu, ker špekulira na mesto štaj. dež. odbornika. Nemški nacionalci se bodo tokrat vrgli z vso silo v volilni boj in bodo imeli socialisti težko stališče, ker je Resel precej zanemarljivo svoje poslanske dolžnosti. Kaj store Slovenci, ki imajo v Mariboru računati na znaten prirastek svojih glasov, se se danes ne more reči. Zadnjič so odločili volilni boj v prid Reslu, a mož se ni prav nič brigal za to uslugo, kakor sploh za svoj mandat ne. Pri volitvah l. 1907 so Slovenci v prvi volitvi glasovali za Resla, ki je dobil 2075 glasov; nemški nacionalci Wastian je dobil 1805, nemški klerikalec 184 in slovenski klerikalec (Tratnik) 54 glasov.

Zenska podružnica C. M. D. Smartno - Rečica na Paki - Letuš je imela v nedeljo, dne 26. marca svoj ustanovni občni zbor pri Stoblovniku v Rečici. Kljub neugodnemu vremenu je bilo zborovanje lepo obiskano; pristopilo je podružnici že 40 članic. Imenom družbe je govoril J. Prekoršek. Nova podružnica in nje delavni odbor naj krepko delujeta!

Občinske volitve v Celjski okolici, pri katerih so dosegli zadnjič združeni Slovenci tako lepo zmago v vseh treh razredih, so razveljavljene zaradi neke malenkostne formalne napake. Vlada, zlasti pa njeni Slovencem zelo sovražno izvrševalni organi v Celju so se morali maloštevilnim nemškutarjem na ljubo najti las v jajcu, da so volitve razveljavili. Kdaj bodo nove volitve, še sedaj ni znano.

Na slov. kmetijski šoli v St. Jurju se vrši v soboto dne 8. aprila enodnevni podučni tečaj o najvažnejših spomladanskih delih na kmetiji. Tečaja se lahko na lastne stroške udeležijo vsakdo, kdor se javi do 6. aprila ravnateljstvu.

Drobne novice. Iz St. Pavla pri Prebodu nam poročajo: Delavec Lorenc Weber v Sečah je izvil nekemu Kotniku od njegovih prihrankov 400 K, Alojziju Auberšku 200 K, neki vdovi, kateri je obljubil zakon, 600 K. S tem denarjem je mislil pobegniti v Ameriko, a so ga ujeli in izročili celjskemu okrognemu sodišču v oskrbo. — V Mariboru je poskusil zadaviti 27letni tapetniški pomočnik Viktor Šejbal 80letnega starca Aubla v stanovanju. Aubl pa se ga je ubranil. Šejbal je slišal, da ima Aubl mnogo denarja v svojem stanovanju. Napadalec so že zaprli. — Iz Vuzenice nam poročajo: V nedeljo popoldne so se splašili konji Erberjevega voza, ki je vozil iz Vuzenice v Muto, vsled prihajajočega avtomobila. V vozu je bila Erberjeva hčer. Gospodični in kočijažu se ni veliko zgodilo, pač pa je en konj hudo poškodovan. Avtomobil je bil lastnina nekega Berlinčana. — Iz finančne službe. Prestavljeni so: davčni asistent Sideriteh (!) iz Laškega trga v Ljutomer in nadpaznik finančne straže Ivan Jurko od Sv. Lenarta v Slov. gor. v Ormož. — V Mariboru stavekajo krojaški pomočniki. Nekateri večji mojstri so že dovolili njihove zahteve. — Huda obdoba žit v. V Sevnici dolžijo sodna cenilca Dominika Ribiča in Franca Budna, da sta za denar gotova posestva previsoko cenila.

»Sloga«, glasilo konservativnih Slovencev na Sp. Štajerskem, se preseli, kakor slišimo, v kratkem iz Ljubljane v Celje. Selitev je v zvezi z bodočim državnozbornim volilnim bojem.

Iz Velenja nam poročajo: Načelnik šostanjskega okr. zastopa pl. Adamovič je imenovan za komornika nadvojvode Ludvika Viktorja, brata našega cesarja, in se preseli iz Šostanja. Za šostanjski okrajni zastop se vrše poleti itak nove volitve.

Iz Zalea. Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Zalec in okolice ima v nedeljo, dne 2. aprila t. l. ob 3. pri Hausenbichlerju svoj občni zbor. Zavedajmo se svoje narodne dolžnosti! Glejte, kako delujejo pri nemškem Schulvereinu! Storimo vse v našo obrambo.

Koroško.

Požar. V Škofičah pri Celovcu je zgorela hiša in gospodarsko poslopje posestnice Marije Riedl z vsemi pripravami in vso opravo. Samo živino je mogla posestnica rešiti. — Vzrok požara je popolnoma neznan; škoda je precej velika in le deloma krita z zavarovalnino.

Poškodovana cesta. Med Sovodjami in Drevesami se je udril precejšen del hriba na novo cesto ter jo zasul. Vseled tega je nova cesta za del časa za promet popolnoma nerabna. Nesreča se ni zgodila nobena.

Lov na vlomilec. V noči na torek so tatovi v Celovcu na več krajih poskusili vlomiti, vendar pa niso imeli sreče, ker so bili vsakokrat prepredeni. Neki praporščak je zasledil dva vlomilec v Radekega cesti, ko sta hotela izvršiti vlom in je enega izmed lopovov prijel. Bil je to znani in nevarni postopač Josip Sturm, drugi pa je zbežal v smeri proti novemu mestnemu gledališču. Policija je ubeglega vlomilec sicer zasledovala, ta pa ji je ušel v kanal. Zapri so nato kanal in en stražnik je začel zasledovati ubeglega ter ga končno tudi dobil. Oba tiča so oddali sodišču.

Primorsko

Argentinsko meso. Včeraj ponoči je priplul v Trst od Avstro - Amerikane najeti angleški parnik »Gulf of Venice« po 38dnevni vožnji iz Argentine čez Zenevo. S seboj je prinesel 11.244 četrti smrznega govejega mesa. Zjutraj je pristal v stari prosti luki. Od vsega mesa je za Trst določenih 25.000 kg.

Ušel iz blaznice. Predvčeršnjim se je posrečilo v blaznici pri Sv. Ivanu v Trstu nekemu zelo nevarnemu bolniku z imenom Dujec, prevartiti paznike in pobegniti. Šele včeraj zvečer so mogli ubeglega prijeti. Pripeljali so ga na policijo, od koder ga je več strežnikov odpeljalo nazaj v blaznico.

V raztopljeno železo padel. Na plavžuvškem jazu se je prigodila predvčeršnjim ob 11. dopoldne velika nesreča. 25letnemu delavcu Ivanu Hrovatu je spodrsnilo na razmočeni zemlji in se je prevrnil v žleb, ki je bil poln raztopljenega železa. Sicer so mu priskočili takoj na pomoč in ga potegnili iz žleba ter prepeljali v bolnišnico, strahovito opečenega, vendar ni prav nobenega upanja, da bi mu ohranili življenje.

Na begu pred vojaško službo. Ko se je pripravil predvčeršnjim v Trstu parnik Avstro - Amerikane »Oceania« na pot v Ameriko in je že dvigal sidra, se je hotel splaziti mlad fant na ladjo. Neki redar pa ga je ustavil in fant je priznal, da se je hotel skrivaj izseliti, da se izogne vojaškemu naboru in vojaški službi. Ime mu je Josip Rupe in je doma iz Lok.

Nagla smrt. Predvčeršnjim so poklicali zdravnika rešilne postaje k 58letnemu, hipoma zbolelemu kleriku Ivanu Luinu, stanujočemu v Trstu v ulici Ponizana št. 53. Vendar pa ni mogel storiti ničesar drugega, kakor konstatirati, da je Luin med tem že umrl za otrpnenjem srca.

Stric in nečak. Med 44letnim mehanikom Justom Smrtnikom, stanujočim v Trstu v ulici dell'Istria št. 2 in njegovim 56letnim stricom Ivanom Pahorjem vlada že del časa kruto sovraštvo. Predvčeršnjim sta se srečala oba sovražnika na zgornjem delu ulice St. Michele in sta si bila takoj v laseh. Pahor se je lotil svojega sovražnika takoj z nožem in ga večkrat rani na hrbtu. Z enim vbodom mu je rani tudi pljuča. Med tem, ko so ranjenca prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico, je napadalec pobegnil. Redarji pa so mu bili hitro za petami in so ga aretirali. Pri zaslišanju je priznal svoj čin, izgovarjal pa se je, da je to storil v silobranu. Dogodek opisuje tako, da je njegov nečak njega prvi napadel, ga vrgel na tla in ga začel suvati. Že prej mu je večkrat grozil, da ga umori in nosi seboj vedno revolver. Da bi se ubranil napadalec in da bi si rešil življenje, je segel na

tleh ležeh po noči. Smrtnik pa opisuje dogodek povsem drugače.

General pri pristaniškem poveljstvu v Pulju. Kakor poročajo iz Dunaja, bo dodeljen pristaniškemu poveljstvu v Pulju en general. Generalove pravice in dolžnosti mora sestaviti poveljnik vojnega pristana in prenesti podeljene mu posle na generala.

Iz šolske službe. Provizorični učitelj na navtični šoli v Kotoru Josip Antunović je imenovan za pravega učitelja na tej šoli.

Štrajk voznikov v Trstu. Poročali smo, da so začeli stavkati v Trstu vozniki tovornih voz. Štrajk je že končan in vsi stavkujoči delajo zopet.

Volilci in volilke!

Vabimo vas na

SHOD

ki se vrši

v nedeljo, dne 2. aprila 1911 ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Josiha Jakoba »Rdeči križ« v Rudniku št. 30.

Govorilo se bude o težnjah davkoplačevalcev in bodočih občinskih volitvah!

Udeležite se gotovo velenjznega shoda!

Centralni volilni odbor
narodno-napredne stranke
v Ljubljani.

Dnevne vesti.

+ Pozor mali vlagatelji »Glavne posojilnice« — »Ljubljanska kreditna banka« je sklenila, da izplača vsem malim vlagateljem »Glavne posojilnice« one vloge, ki ne presegajo z obrestmi do dne 31. decembra 1910 zneska 300 kron, tako v polnem znesku, tako da bodo ti vlagatelji obvarovani vsake škode. — Pozivljamo torej vnovič te vlagatelje, da se oglase s svojo knjižico pri blagajni »Ljubljanske kreditne banke« (Stritarjeva ulica), kjer se jim bo izplačalo njihove vloge, vrednost 300 kron ne presegaajoče vloge do zadnjega vinarja in z vsemi obrestmi do dne 31. decembra 1910. Na podlagi tega ljudomilega sklepa, s katerim je hotela »Kreditna banka« položiti temeljni kamen reelnemu asanacnemu delu, izplačalo se je pri bančni blagajni v prvih dveh dneh 86 knjižic v znesku okroglo 7000 K in pričakovati je, da se tudi pravični lastniki ostalih 350 knjižic izpod 300 kron poslužijo čim hitreje te velike dobrote. Naglašamo: pravični lastniki t. j. vlagatelji sami, kajti takoj prvi dan sta se zgledala dva poštenjakoviča s celo skladovnico knjižic, katere sta bila očitno kupila, najbrže za slepo ceno od ubogih in zbežanih vlagateljev. Naravno je, da je »Kreditna banka« izplačevanje teh knjižic odklonila, ker je hotela in hoče obvarovati škode le resnišne vlagatelje, ne pa, da bi pomagala do umazanega profita kakim brezvestnim spekulantom in prekupecem vložnih knjižic. Kdor izmed malih vlagateljev »Glavne posojilnice« je bil torej zapeljan, da je svojo knjižico prodal z izgubo kakemu prekupecu, naj blagovoli to naznaniti v odvetniški pisarni dr. K. Trillerja v Ljubljani (Dalmatinova ulica 7) in skrbelo se bo za to, da se bo napravilo konec vsaki umazani spekulaciji na škodo malim vlagateljem »Glavne posojilnice«. — To je naš odgovor na perfidnost »Slovenčev«, s katero je skušal ta nad vse poštene in krščanski list v nič devati plemeniti čin »Ljubljanske kreditne banke«; toda ta naš dični zavod stoji previsoko, da bi jo zamagala dosega gnojna brzgalica »Katoliške tiskarne«. — Še ni preteklo več kot par tednov, odkar se je v vodstvu klerikalne stranke izdala parola, da naj se banke, hranilnice in posojilnice v interesu splošnega ljudskega blaga dvigne nad strankarski boj. Take so bile besede — kakšna so pa dejanja, to dokazuje sročna številka oficijalnega glasila te stranke.

+ Klerikalni prestopijo v vladno večino. Iz nemških političnih krogov poročajo: Danes bo podpisan dekret za razpust zbornice. Volitve bodo v prvi polovici meseca junija. Klerikalne Slovence nameravajo pod vodstvom dr. Šusteršiča združiti z delovno večino. Za to bi dobili Slovenci en portfelj v kabinetu in v tej rekonstruirani obliki bi se kabinet predstavil nanovo izvoljeni zbornici.

+ Klerikalni agitatorji v okolici. V okolici ljubljanske kar mrgoli klerikalnih agitatorjev, ki hodijo od hiše do hiše ter nadlegujejo tiste, ki imajo volilno pravico v ljubljanskem mestu. Pri agitaciji se poslužujejo najrazličnejših sredstev: enim obljubijo bogate podpore od klerikalne

stranke, drugim pravijo, da bodo lahko veliko dražje prodajali v mestu svoje poljske prideleke, ako pride na krmilo v ljubljanskem občinskem svetu, tretjim pa obetajo, da bo vsa ljubljanska okolica dobila brezplačno električno in plinovno razsvetljavo, ako bodo klerikalci zmagali pri bodočih občinskih volitvah. Kakor se vidi, so klerikalci zelo radodarni v — obljubah. Veliko vprašanje pa je seveda, če bodo ljudje verjeli tem obljubam. Zadnjič smo že omenili, da so klerikalni zaupniki po Mostah in Fužinah lovili volilce s tem, da so jim obljubljali razne podpore ter jim svetovali naj se v tem oziru osebno obrnejo na dr. Šusteršiča in Krika. Nekaj ljudi se je na to res napotilo v Ljubljano ter potrkalo na vrata dr. Šusteršiča in drugih klerikalnih veljakov. Toda tu so slabo nalezeli: deloma so jim pokazali vrata, deloma pa so jim rekli, da morejo podpore nakloniti šele po volitvah, po izvojevanju zmagi. Okoličani, zapeljani po klerikalnih agitatorjih, so odšli z dolгим nosom iz Ljubljane in se sedaj rote in pridušajo, da ne bodo nikdar več šli na limanice klerikalcem. Vest, kakšne so klerikalne »podpore«, se je raznesla že po vsi okolici, zato se ni čuditi, da so kmetje sami jeli metati klerikalne agitatorje preko praga, češ da ne dajo nič več na klerikalne obljube. Torej tudi okoličanski volilci ne bodo slepo drli za klerikalci, dasi so bili le-ti še do zadnjega časa prepričani, da bodo vsi okoličanski kmetje kot en mož glasovali za klerikalno listo.

+ Na Dunaju ne poznajo našega ministra. Pretekli teden so imeli v Drnišu v Dalmaciji shod, na katerem so sprejeli resolucijo za reciprociteto hrvaškega vseučilišča v Zagrebu. To resolucijo so brzojavno poslali našemu ministru grofu Stürgku na Dunaj. Brzojavka je bila naslovljena tako-le: »Minister Stürgkh — Dunaj.« Čez nekaj dni je bila ta brzojavka vrnjena odpošiljateljem s pripombo, da ni mogla biti vročena neznanemu adresatu brez točne adrese. Minister za nauk in bogoslovje grof Stürgkh je torej na Dunaju neznanec. Čemu se potem nanj obračata, če je tako brezpomembna oseba, da ga ne poznajo niti na cesarskem Dunaju! Pravijo sicer, da je naša pošta silno iznajdljiva, toda da ne pozna niti našega ministra in ga označuje kot »neznanega adresata«, to pa ne priča ravno o njeni posebni iznajdljivosti.

+ Ciparji in klerikalci. Klerikalnonemški večina v deželnem zboru je tudi ljubljanskim ciparjem napravila veliko škodo. Zaradi tega je bil dne 28. t. m. pri Repniku ciparski shod, na katerem so udeležniki razmotrivali krivice, ki jih je od deželnega zbora sklenjeni zakon provzročil ciparjem. A glej, na shod sta prišla neizgovorni dr. Zajec in odstavljani podpredsednik trgovske in obrtne zbornice Kregar in sta hotela ciparje ujeti na svoje limanice. Ker je pa ravno klerikalnonemška večina sklenila ta zakon in tega tudi Zajec in Kregar nista mogla utajiti, sta kar na kratko obljubila, da bo ta nesrečni zakon — preklican. To je pač vrhunec farbarije! Ciparji seveda dobro vedo, pri čem da so in so se lažnjivima prorokoma samo smejali.

+ Podiranje Kobalove kleti v Idriji hodi gledat vse idrijsko prebivalstvo. Ves dan je polno ljudstva, ki prisostvuje temu roparskemu počenjanju kranjskega deželnega odbora. Tudi se delo izvršuje tako, kakor bi se nalašč hotelo napravljati na Kobalovi hiši sami škodo. Traverze se na enem koncu izpodkopljejo, na drugem koncu pa ostanje vzidane v hiši, katere zidovje s tem občutno trpi in ima hiša resnično že več razpok. Da se ovekeveči to zgodovinsko podiranje v času klerikalnega strahovladja, se je napravilo več fotografiranih posnetkov in poskrbljeno je, da pridejo širši javnosti v roke. Kar sta napravila c. kr. katehet Oswald in njegov pristaja dekan Arko, je resnično vredno teh dveh katoliških duhovnikov. Po njihovih dejanjih jih boste spoznali, kaj ne, dekan Arko! Značilno je, da celo zmernejši klerikalci ogorčeno obsojajo zločesto Oswaldovo dejanje. Na drugi strani pa troši Oswaldu vdana garda najgrše laži o tem podiranju. Te zaslepljenice bi le vprašali, ali ni tudi Didič pod gerentom zidal pred pravomočnostjo stavbnega dovoljenja svojega hotela, zakaj njemu ni ustavil deželni odbor dela. Tudi naj bi povedali, zakaj je rabil deželni odbor tri mesece, da je rešil pritožbo proti Kobalovi kleti. Dalje, ali je bil pri Didičevi komisiji navzoč nepristranski izvedenec, in zakaj deželni odbor ni iz ravno tega razloga razveljavil Didičevega stavbnega dovoljenja, kakor je to storil v Kobalovem slučaju. Dalje povejte, ali more biti železobetonska zgradba ognjevarna, kakor trdi to deželni odbor, in koliko škode more napraviti pototek radi Kobalove kleti sosedam. Vsi odvidci morejo reči, da nobene, da niti najmanjše. In se ne da li zadevo na drug način urediti, kakor s popol-

nim podiranjem kleti? To odgovorite vi klerikalni klečepalci! Ne morete, kaj ne, ker bi s tem sicer morali samo priznati, da je deželni odbor nečestivo pristransko postopal. Tako početje je prav navaden rop izvršen na imetju svojega bližnjega. S katerim cerkvenim naukom se to krije, ukrasti ubogemu obrtniku na tak način 6000 K? Povejta dična božja namestnika, dekan Arko in katehet Oswald!

— Jakob Tomec f. Po kratki boleznij je danes umrl mestni nadkomisar in ekonom g. Jakob Tomec. Dosegel je starost 73 let, od katerih jih je kakih 45 prebil v mestni službi. Pokojnik je bil rodom ljubljancan iz trnovske župnije in eden najpopularnejših mestnih uradnikov, postrežljiv in prijazen z vsakim in specijalen pokrovitelj in pospeševalec zlasti trnovskih in krakovskih somoščanov, ki so bili njegovemu dobremu sreču vedno najbližji. Bodi ljubeznjivemu možu in zvestemu narodnjaku blag spomin!

— Dobrodelna prireditelj v prid dijaški kuhinji »Domovine« se vrši zanesljivo v soboto, dne 1. aprila t. l. v vseh gornjih prostorih »Narodnega doma«. Ker je mnogo dijaštva iz dežele, naj bi se pri tej priliki spomnile rodoljubje na deželi svojega dijaškega naraščaja v Ljubljani, da ali mnogobrojno prihliti ta dan v Ljubljano k prireditvi, ali pa vpošlje vsaj kak znesek v prid »Domovine«.

— Izza kulis varietetnega gledališča. Ravnateljstvo varietetnega gledališča, čigar prvi nastop bo v soboto, dne 1. aprila v »Narodnem domu«, je začasno prevzel gosp. Bohuslav. Od slovenskega gledališča sta v varietetnem ensembelu gospa in gospod Iličić, ostale varietetne moči pa so prišle iz drugih operetnih ali intimnih odrov.

— Na drugem mestu prinašamo spored velikega dobrodelnega večera, katerega prirede slovenske narodne dame na korist dijaškega podpornega društva »Domovine«. Opozarjamo na to prireditelj, ki naj s svojim čistim doneskom pomore našemu revnemu srednješolskemu dijaštvu. »Domovina« je dobrodelno društvo, ki zasluži najpožrtvovalnejše podpore.

— Za zavod sv. Nikolaja. Ob času ljudskega štetja v Trstu se je dovolj jasno pokazalo, kako potreben je zavod sv. Nikolaja, zavetišče za brezposelne služkinje v Trstu. Mnogo slovenskih deklet, ki so služila v italijanskih in nemških rodbinah, so bila takrat primorana zaradi svoje narodne zavednosti zapustiti službe, ker niso hotela priznati tujega jezika za svoj občevelni jezik. Kraj pa, kjer so se dekleta navduševala za pogumno nastopanje o priliki ljudskega štetja, je bil »Zavod sv. Nikolaja«. Zato pač zasluži ta zavod, da ga podpira vsa Slovenija, saj stoji kakor »Družba sv. Cirila in Metoda« na braniku tržaškega Slovenstva s tem, da varuje tisočim slovenskim služkinjam njih materinski jezik in moralno. Odbor »Splošnega slovenskega ženskega društva« najudanejši še prosi vse slovenske rodoljube in rodoljubkinje, naj blagovolijo prispevati kakršnekoli darove, da podpre vsaj nekoliko ta prepotrebni zavod.

— Akademija. Včerajšnje nadaljevanje predavanja gosp. E. Kristana o Otonu Zupanciču je bilo še boljše obiskano kot prvo. Predavatelj nas je opozoril v krasni sliki otroške naivne duše, da je za nas izgubilo življenje tisto otroško vsestransko magnetično privlačnost in da hodimo mimo življenja. V tem smislu vedno velik otrok je poet, ki stoji v vednem iskanju sredi življenja in ne hodi mimo njega. Njegov pogled obsega najdaljnje horizonte, vidi pa tudi malenkosti, ki jih mi ne opazimo. On ne nosi v svoji veliki duši le svojega joka in veselja, marveč kriče in veselje milijonov. Pozivljaj nas, da bi si ohranili v tem smislu vsaj toliko otročjega, da bi tega velikega otroka — poeta — razumeli. Ni ga prehoda, ne obstanka v življenju, ki ga ne bi preživela pesnikova duša. Sledovi mu ostanjejo in iz bogastva svoje duše nam zapoje v pravi momentu, poseže vase in nam da, kar ima. Kulturna dolžnost Slovencev je torej, da se seznanimo s pesnikovim bogastvom. On dela in živi za vse, in ne zaklepa svoje duše. Tu omenja predavatelj Zupancičeve majnikove delavske pesmi. Očitno se je tudi pesniku, da baje malo dela. Toda varčnosti njegovega dela se imamo več zahvaliti, kot obilici slabih proizvodov. Nato je bral predavatelj na občno zahtevo poslušalcev nebroj krasnih raznovrstnih Zupancičevih pesmi, katere je občinstvo z vidnim zanimanjem poslušalo. Predavanje je končal ob 10. zvečer. Občinstvo se je razšlo, hvaležno predavatelju za izredni užitek.

— Odlikovanja. Za 40letno zvesto službovanje so bili odlikovani v vevški papirnici s častno medaljo Josip Litzen, Fran Mlakar, Josip Plevnik in Uršula Verbič.

Predsednik gostilničarske zadruge Didič v Idriji je dal prenočišče osobju Lončaričeve stavbne tvrdke v Ljubljani, ki je prišlo podirati klet gostilničarju Alojziju Kobalu. S tem je ta dični predsednik najlepše pokazal, kako so mu pri sreči interesi njegovih stanovskih tovarišev. Nihče drugi v Idriji od gostilničarjev bi ne bil storil tega, le predsednik gostilničarske zadruge Didič. Klerikalec pač nima vesti in tudi ne stanovske zavesti, še manj pa človekoljubja. V Idrijo potujočemu občinstvu priporočamo, naj si poišče prenočišča v naprednih gostilnah.

Iz Zagorja ob Savi. Pri deželno-zbornih volitvah je dobil Kristan 51, Vehovec 47 glasov, 33 listov je bilo praznih, nekaj glasov razcepljenih. Da je postavila nar. stranka kandidata, bi bil ta dobil največ glasov. Tako se pa ni nihče od nas brigal za te volitve. Ravnatelj pač ni objektivni mož. Pregarja Slovence, protežira nemčurje, saj pravi Nemec ni niti pet tukaj. Če je Slovenec toliko značajan, da se Pauru ne ukloni in je toli značajan, da voli po svojem prepričanju, ga hitro odslove ali pa prestavijo na nižje mesto. O renegatu, ki zoper nas hujša, hočemo obelodaniti nekatere pikantnosti, če ne bode miru. Zoper ravnatelja je bila že naperjena tožba, a rešil ga je neki čifut. V rudniškem konsumu je vzel ugovoru odborovnikov nastavljenega nemčurjskega vitezja, češ da ima trgovsko šolo. Da to ni resnica, je znano, dokaz pa, da je bil čez leto dni odslovljen. Da je bil popolnoma nezmožen, kaže tudi dejstvo, da je v tem konsumu vse najdražje. Reče je vsak, kdor je vezan na ta konsum. Silijo ga pa s tem, da ne dobi nobeden podpore, pogrebni stroškov, otroci ne šolskih potrebščin itd. kdor tam ne »fše«. Značilno je, da je ta vitez šel tožiti ravnatelja na Dunaj k centrali, češ, da ni sam kriv, da je moka (43 do 47 v kilo) in dr. tako drago, ker je pri vseh sklepih navzoč tudi ravnatelj. Pomagalo mu ni nič, sčrčal je iz konsumna. Najlepše pa je, da ne znajo sestaviti bilance in jim jo mora napraviti domačin. Ko bi se bila pripetila Slovenec, rečimo za danes taka nezgoda z rumom, kot se je nemčurjskemu vitezju, bi bil »stante pedec« letel. Tako pa? Toda poročati hočemo še v tej zadevi. Odbor br. skladnice in konsumna je le še na papirju. Kako bi se pa tudi upal delavec ali celo paznik upirati takemu nasilnežu. Posebno tužno pa je, da delajo nekatere osebe — klerikalcem in »Čobalovecem« se ne čudimo — za pivovarno »Union« proti slov. pivovarnam ter lažejo in hujšajo proti Sokolu in slov. denarnim zavodom. Nek tak slučaj se bode pral te dni pred sodiščem. Znano je takih slučajev več. Zanimiv je tudi tale pogovor med dvema možakarjema Šusteršičeve stranke. »Fest je, narodnjaki mislijo, da je njih, pa je naš, čeprav včasih k Čobalu uhaja.« V drugem poudaru le z nami drži in voli, če je prav nemčur, ženske so tako naše, sina pa vzlic temu, da hodi v »Domovino« se vjamemo. Značaji pa že taki! Naj še omenim, da so nemčurjski modrijani zaprli od pametneke rabljeni studenec, ker je nevarno zbolela neka oseba, pa so ga morali, ko je analiza pokazala, da je voda zdrava na novo otvoriti. Tabele!

K strelu v okno justične palače, kjer ima svoj urad sodni svetnik gospod Milčinski, se nam še poroča, da so varnostni oblasti do sedaj še ni posrečilo izslediti krivca. Poizvedbe so se sicer začele vršiti takoj po dejanju, včeraj pa je bil na lici mesta komisijonelen ogled. Strokovnjaki so dognali, da je bila svinčenka 9 mm kalibra. Strel je padel okoli 12. popoldne in so ga nekateri čuli. Govori se o tem različno, toda smelo trdimo, da so nekatere govorice zelo pretirane. Nekateri tudi trdijo, da je strel bil oddan v obližju hotela »Union«. To pa ne bode odgovarjalo dejstvu, ker, kakor je izjavil strokovnjak, samokres ne nese tako daleč. Strel je moral biti oddan iz obližja justične palače, kajti, ko bi bilo streljano od daleč, bi krogla ne imela moči prebiti dveh šip, potem pa se sčrčati v vrata in zopet odleteti nazaj. Ker ni bilo takrat uradnih ur, je bil g. svetnik Milčinski odsoten. Ko bi bil v uradu, bi bil strel lahko zanj usoden. Cel položaj je napravil vtisk, da to nikakor ni bila zlobnost, marveč navadna otročja nepremišljenost in je le želeti in priporočati, da bi se dotičnega otročaja brez vse skrbi lahko naznanilo varnostni oblasti, in če se tudi sam oglasi, mu oblastvo ne bode porezalo ušes, pač bi pa imelo to za posledice učinek, da bi se v obližju stanujoče stranke pomirile.

Nesreča. Včeraj dopoldne je prišla z dvorišča na Zaloški cesti številka 13 na cesto 3letna Ema Kogoj

baš, ko je došel tja električni voz, kateri jo je zadel in pahnil na hodnik. Deklica se je k areji pri padcu le neznatno poškodovala, a bi se bila lahko pripetila večja nesreča, ko bi voznik voza ne bil še pravočasno ustavil.

Prijet vojaški begun. Predvčerajšnjem je pobegnil dragonec Vincencij Setina, si sposodil civilno obleko in šel popivat. Vojaška patrulja ga ni mogla izslediti, pač ga je pa stražnik zasačil ob 11. ponoči v neki gostilni v Igrški alici in aretoval. Setina je rekel, da je vsled tega pobegnil, ker ga nek četovodja preveč šikaniral. Policija je begunca izročila vojaški oblasti.

Pes je popadel predvčerajšnjem 12letno šolsko učenko Marijo Osredkarjevo ter jo na levem stegnu znatno poškodoval. Psi, ki je bil baje last nekega delavca v Grubarjevem prekopu, je vzel konjač.

Pobegnili sta od dela v Košani dva prisiljenca in sicer 41letni Ivan Pavšič iz Novega mesta in 36letni Jakob Dobrovoljec iz Vrhnike.

Tatvina. Predvčerajšnjem sta bila v cukrarni ukradena dva bakrena lonca in kuhinjski nož v skupni vrednosti 18 K. Storiile so policiji znani.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 33 Slovencev, 15 Hrvatov in 17 Macedoncev. Na Dunaj je šlo 20 Hrvatov, v Beljak 10, v Heč 15, v Buehs pa 17 Lahov. V Budimpešto je šlo 260 laških zidarjev in delavcev.

Izgubljeno in najdeno. Ga. Marta Krevelj je izgubila žensko ročno torbico, v kateri je imela nekaj denarja in ključ. Služkinja Frančiška Oštinčeva je izgubila bankovce za 10 K. Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, odnosno najden dežnik, deški suknjič in usnjata torbica.

Popravek. Z ozirom na inserat znane tvrke »Vivod-Mozetič« naznanjamo, da smo pomotoma inserirali zimske klobuke, dočim ima tvrda že dolgo v zalogi letne klobuke in slamičke ter opozarjamo na današnji inserat.

Priloga. Današnji list ima prilogo »Cenik raznih ur iz zaloge znane tvrke Fran Čuden v Ljubljani.«

Narodna obramba.

V odbor Ciril - Metodove podružnice v Mostah sta bila izvoljena kot pregledovalca računov gg. Matevž Seme in Fran Jezeršek, kar smo včeraj pomotoma izpustili.

Društvena naznanila.

»Splošno slovensko žensko društvo« vabi svoje članice, naj se v čim največjem številu udeležijo akademije, ki bo v nedeljo 2. aprila t. l. ob 11. dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« v proslavo 25letnice »Pisateljskega podpornega društva«.

Redni občni zbor »Sokola« v Domžalah se vrši v nedeljo, dne 2. aprila t. l. ob 1. uri popoldne v »Sokolskem domu«.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer zaključijo svojo sezono. Nocoj ima g. Fran Bohuslav v svoj častni večer v opereti »Vesela vдова« (za nepar).

Razgled po slovanskem svetu.

— **Bolgarska ministrska kriza** še ni končana, a vse kaže na to, da bo rešena na ta način, da stopita narodna in progresivno - liberalna stranka v koalicio ter sestavi skupen koalicijski kabinet. Obe stranki sta si po svojih programih zelo sorodni, zlasti pa zastopata ista načela glede na zunanjo politiko. Zato se je izprožilo vprašanje, ako bi ne kazalo, da bi se obe stranki pretopili v eno enotno politično organizacijo, ki bi potem lahko uspešno vodila državno politiko. Razpoloženje se tako rešitev krize je na obeh straneh, vendar pa je treba preje odstraniti neka nesoglasja, predno se prične z realizacijo projekta. Narodnjaki so za to, da se združijo s progresivno - liberalno stranko pod vodstvom dr. Daneva, zahtevajo pa, da postane vodja nove stranke njihov voditelj Ivan Gešev, češ, da je povsem naravno, da pripada vodstvo tisti frakciji, ki je močnejša. Progresisti se zavzemajo za to, da bi bil vodja nove stranke dr. Danev, vendar pa se zdi, da bodo v interesu dobre zahteve odnehali ter storili vse, da ustvarijo močno stranko in s tem podajo možnost, da se sestavi tudi močna vlada. Če se to posreči, bo Bolgarska po dolgih letih dobila zopet izrazito slovanofilsko

vlado, kar bo za slovansko stvar neprecenljive koristi.

V soboto 1. aprila! V soboto 1. aprila!

1. april v Narodnem domu v Ljubljani.

Velika dobrodelna prireditve na korist „Domovine“.

Prirede narodne dame.

Concertuje Slov. Filharmonija. — Varieté. Sramelj. — Sotori. — Vinarna. — Turška kavarna. — Japonska čajarna. — Francoska slastičarna. — Cvetličarna. — Arna. — Varietés: 1. Prijazne besede. Govori ravnatelj varieteja G. Valperl. 2. Malčki rajajo ali pomlad se prebujajo. Balet. 3. a) Himna na šipkiot. b) Vse se vrši. Prepeva grof Luksenburški. 4. Če ima mož žensko rokavico ali laž ima kratke noge, pa dolg rep. Zalost v enem dejanju z veselim koncem. Deležni so je in ga mož, žena, hišna, hišna prijateljica in prijatelj hišne prijateljice. 5. Odmor ali vsak po svoje. Izvajajo udeleženci. 6. Mali Tonček Valperl deklamira. 7. Srednjeafriški ples: a) Sambezi, b) sembezi, c) simbeza. Izvajajo črn zamorec iz Lepe Vide. 8. Nande s Kulezje z gulendram. 9. American girl (Dolarske princeze). Začetek točno ob osmih. — Vstopnina po 2 K. Dijačinje in dijak po 60 vin.

Razne stvari.

* **Stavka krojačev in krojačice.** Na obrtno nadzorstvenem uradu na Dunaju se je vršil v torek shod, na katerem so se udeleženci v vseh točkah zedinili. Plača za deklice se je določila na 2 K 10 v in se dviga avtomatično do 4 K. Tudi glede delavcev so prišli do sporazuma in tudi ti so dosegli precejšnjo zboljšanje plače. Pričakovati je, da bodo delavci te pogoje sprejeli in da bo stavka nato takoj prenehala. Seveda pa se bodo obleke zopet podražile. O tem bo sklepalo zborovanje v prihodnjih dneh. Mali mojstri se vedno stavkajo.

* **Roparski umor.** V torek je našla policija v Černovicah mrtvo ženo znano bogato starko Jetty Willner. Ker ni bilo nikjer v njenem stanovanju najti denarja, sumi policija, da je bila umorjena in oropana. O storileh ni sledu.

* **Usoda zrakoplovcev.** Zrakoplovce Cey se je ponesrečil v torek pri svojem vletu na otoku Grande Jatte pri Parizu in padel tako nesrečno, da je že v sredo umrl. Izkazalo se je, da je bil Cey zelo lahkomiseln. Nekateri žice na njegovem zrakoplovu so bil potrpane in jih je bil le nezadostno zopet zavaroval.

* **Kuga.** Kakor se poroča iz Petrograda, se dogajata v zadnjih desetih dneh v mestu Kirin, enem največjih mest v Mandžuriji, kakih 300 km južno od Charbina, vsak dan po dva slučajja, da umro ljudje za kugo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gospa Franja Tavčarjeva odlikovana.

Dunaj, 30. marca. Tukajšnje kraljevsko srbsko poslaništvo je dobilo iz Belgrada uradno obvestilo, da je kralj Peter podpisal ukaz, s katerim se odlikuje gospa Franja dr. Tavčarjeva v Ljubljani z redom sv. Save IV. vrste v priznanje njenih zaslug, ki si jih je pridobila za prebivalstvo v Šumadiji, prizadeto po lanski veliki povodnji. Odlikovanje se odpošlje poslaništvu na Dunaj, da je vroči gospe dr. Tavčarjevi.

Dr. Šusteršič leze vladi.

Dunaj, 30. marca. Današnja »Neue Freie Presse« ve baje iz zelo zanesljivih virov, da se pripravlja med slovenskimi klerikalec velik preobrat v njih taktičnem postopanju. Šusteršič je baje že opustil misel, da bi v bodoče skupno deloval z drugimi Slovani v »Slovanski Enoti« in se je že odločil, da bo odnehal od skupne opozicije.

Naš dunajski urednik izve iz zanesljivih virov, da se je to vprašanje ventiliralo tudi že v zadnji konferenci dr. Šusteršiča z ministrskim predsednikom Bienerthom in da je dal načelnik slovenskih klerikalcev že takrat sigurno zatrdilo v tem oziru. Brez dvoma računa dr. Šusteršič s tem, da priveže s takim obljubami vlado tako nase, da ga bo vlada pri prihodnjih volitvah na vsak način podpirala.

Razpust parlamenta. — Nove volitve.

Dunaj, 30. marca. Splošno se sodi, da bo prinesla uradna »Wiener Zeitung« cesarski patent, s katerim se razpusti parlament, šele 2. aprila. Ministrski predsednik Bienerth pa bo morda že danes ali pa jutri potom kabinetne pisarne obveščen o sklepu cesarja glede razpusta državnega zbora. Nove ministrske konference tozadevno ne bo več. Cesar se bo glede razpusta posvetoval le še z nekaterimi politikmi.

Če bo parlament 2. aprila razpuščen, potem je skoro gotovo, da bodo nove volitve že v prvi polovici junija. Parlament se bo potem sestel še junija ali pa začetkom julija h kratkemu zasedanju.

Razpust poslanske zbornice.

Dunaj, 30. marca ob polu 3. popoldne. Ministrski predsednik baron Bienerth je na današnji seji ministrskega sveta službeno naznanil, da je cesar že dal dovoljenje glede razpusta poslanske zbornice. Dotični cesarski patent izide že danes zvečer, jutri pa bo publiciran že v uradnih listih. Obenem je ministrski predsednik izjavil, da je vladar dovolil, da se nekatere zelo nujne državne potrebine uveljavijo potom § 14.

Ministrski svet je vzel naznanilo barona Bienertha na znanje ter na to razpravljaj o oficialnem komentarju, s katerim bo vlada skušala upravičiti razpust poslanske zbornice.

Razpust poslanske zbornice in stranke.

Dunaj, 30. marca. V zbornici je danes navzočih izredno mnogo poslancev, ki živahno razpravljajo o šaneah posamnih strank pri bodočih volitvah. Socialno - demokratska zveza bo imela jutri sejo, na kateri se bo posvetovala o taktiki pri bodočih volitvah, ki bodo v soboto 10. junija t. l. Med Nemci so se pričela pogajanja med posamnimi strankami v svrhu skupnega postopanja proti Slovanom in socialnim demokratom. Posebno se trudijo nemški nacionalci, da bi za to misel pridobili krščanske socialce ter s tem zasnovali nemški blok proti Slovanom.

Albansko gibanje.

Dunaj, 30. marca. Albansko gibanje dobiva od ure do ure več tal. Položaj v Albaniji postaja vedno resnejši. Sam turški vojni minister Mahmud Šefket paša se je odločil, da prevzame vrhovno poveljstvo nad turškimi vojaškimi četami, ki so bile odposlane v Albanijo. Albanskih vstašev je baje sedaj že kakih 12.000 in so vsi prav dobro oboroženi ter se nadejajo, da premagajo tudi mnogo močnejše turške čete. V Carigradu so v velikih skrbih zaradi dogodkov v Albaniji, posebno pa še zaradi tega, ker se je začelo med carigradsko vojaško posadko samo zelo nevarno gibanje. V sled umora nemškega podpolkovnika Schillingerja, katerega je, kakor znano umoril albanski vojak, se je vlada odločila vse albanske polke poslati iz Carigrada. Vojaški pa ne marajo Carigrada zapustiti.

Baron Chiari ne bo več kandidiral.

Brno, 30. marca. Predsednik nemškonalionalnega kluba, baron Chiari, pri prihodnjih volitvah ne bo več kandidiral.

Odpovedana nadomestna volitev v parlament.

Kotor, 30. marca. Danes bi se imela tu vršiti ožja volitev za državni zbor med dr. Vučetičem in dr. Sardeličem. Vlada je brzojavno dala to volitev odpovedati.

Razpust občinskega sveta v Osijeku.

Osijek, 30. marca. Hrvaška deželna vlada je razpustila občinski svet v Osijeku in to, ker je bila polovica občinskih svetovalcev odložila svoje mandate.

Turški ultimatum Črni gori.

Cetinju, 30. marca. Turški poslanik na Cetinju je zagrozil črnogorski vladi, da zapusti tekot 24 ur Cetinje, če črnogorske vojne oblasti ne izpuste takoj onih 12 turških vojakov, ki so bili v boju z Albanci pribežali čez črnogorsko mejo in bili tam od črnogorskih vojakov aretirani.

Stolipin.

Berolin, 30. marca. Kakor se poroča iz Petrograda, je zavladalo v dumi in v državnem svetu ostro nasprotje proti ministrskemu predsedniku Stolipinu. Državnemu svetu je Stolipin baje prenapreden, dum pa premalo napreden. Duma se je obrnila baje na cara samega, da v sporu med njo in Stolipinom odloči.

Novo bolgarsko ministrstvo.

Sofija, 30. marca. Sestava novega ministrstva je napravila na javnost najboljši vtisk. Ker so vsi ministri prepričani slovanofili, se pričakuje, da bo nova vlada polagoma inavgurirala popolnoma slovansko politiko. Pripomniti je, da je bil sedanjí naučni minister S. S. Bobčev predsednik veslovanskega kongresa, ki se je lani vršil v Sofiji. Bobčev je bil že dvakrat v Ljubljani. Minister javnih del Frangja se je udeležil slovanskega časnikarskega kongresa, ki je bil leta 1906 v Ljubljani. Minister notranjih del Ljudskanov se je aktivno udeležil vseh dosedanjih veslovanskih kongresov.

Boji. — Turki poraženi.

Skader, 30. marca. Turški vojaški so se spustili z albanskimi vstaši v dolgotrajen boj, ki je trajal celih 24 ur ter so bile končno turške čete strahovito poražene. Turki so izgubili v tem boju 24 častnikov in 160 mož. Vstaši so zavzeli mesto Tuzi ob črnogorski meji in je popolnoma razdeljali.

Rusija in Kitajsko.

Petrograd, 30. marca. Klub temu, da je Kitajsko ugodilo vsem ruskim zahtevam, je položaj na daljnem vzhodu zelo resen. V Mandžuriji se namreč razvija zelo opasno protirusko gibanje, ki zavzema od dne do dne večje dimenzije. Ruski podaniki, ki žive v Mandžuriji beže trumoma nazaj v ruske pokrajine ter pripovedujejo, da se pripravljajo na severu in zapadu bokersko gibanje. Kitajci hočejo baje preprečiti uvoz živil, posebno pa mesa, žita in kladne živine v Amurske pokrajine ter na ta način podvezati aprovizacijo teh pokrajin in ruskih kolonij.

Republikansko gibanje v Španiji.

Madrid, 30. marca. Po vsi državi je opaziti nevarno republikansko gibanje. Republikanska propaganda se širi prav opasno zlasti med vojaštvom. Kralj Alfonz se je nenadoma vrnil iz Sevilje v Madrid. Zatrjuje se, da je stališče kabineta Canalejas močno omajano.

Darila.

Darilo »Domovini«. Dijaški kuhinji »Domovina« so povodom velike veselice prireditve, ki se ima vršiti prihodnjo soboto, po gospej Silviji Lahovi darovali: g. Rajko Arce 10 K, obitelj J. Češnikova 10 K, g. J. Jerman 20 K, obitelj Lahova 10 K, obitelj prof. Novakova 10 K, obitelj G. Pirčeva 20 kron, obitelj prof. Tavčarjeva 10 K in gđe. M. Wessnerjeva 10 kron, skupaj 100 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. marca: Ana Kovač, zasebnica, 74 let, Radečkova cesta 11. — Marija Pezdin, posestnikova žena, 64 let, Radečkova cesta 11. — Peter Ruckl, zasebnik, 61 let, Zatoška cesta št. 11.

ki mu je kaj do zdravega
negovanja las in zlasti kože
odpraviti prihaja in osvojuje
ter pospeševati rast las, rabi
dosledno 528

Gospod

Bay-rum
s konjickom
(znamka konjice)
Bergmann & Co. Berlin u. l.
v steklenicah po 2 K in 4 K
Dobiva se po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in
brivnicah.

Specialiteta, edina slovanska
ura za telovadce.
Dobi se samo pri tvrdki
Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Letna tovarna ur v švic.
Tovarniške znamke »Hektor«
Tovarniške znamke »Hektor«

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 30. marca 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	11.67
Pšenica za maj 1911	za 50 kg	11.47
„ „ oktober 1911	za 50 kg	10.85
R2 za april 1911	za 50 kg	8.35
R2 za oktober 1911	za 50 kg	8.09
Koruz za majnik 1911	za 50 kg	5.66
Oves za april 1911	za 50 kg	8.69

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

marca	čas opa- zovanja	stanje baro- metra v mm	tempe- ratura v C	vetri	Nebo
29	2. pop.	734.1	19.4	sr. jzh.	jasno
30	9. zv.	734.4	12.8	sl. jug.	oblačno
30	7. zj.	733.9	8.1	sl. szah.	

Srednja včerajšnja temperatura 12.6°, norm. 6.2°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Dne 1. aprila v Narodnem domu velika varieté-predstava.

